

वरं वृणीष्व भद्रन्ते यत्ते मनसि वर्तते । ततः प्रणम्य शिरसा ददं वचनमब्रुव ।

१९९०

यदि प्रीतो महादेवो भक्त्या परमया विभुः । नित्यकालं तवेशान भक्तिर्भवतु मे स्थिरा ।

एवमस्त्विति भगवांस्तत्रोक्त्वाऽन्तरधीयत ।

॥ जैगीषव्य उवाच ॥ ममाष्टगुणमैश्वर्यं दत्तं भगवता पुरा । यत्नेनान्येन बलिना वाराणस्यां युधिष्ठिर ।

॥ गर्ग उवाच ॥ चतुः षष्ठ्यङ्गमददत्कलाज्ञानं ममाहुतं । सरस्वत्यास्तटे तुष्टो मनोयज्ञेन पाण्डव ।

तुल्यं मम सहस्रन्तु सुतानां ब्रह्मवादिनां । आयुश्चैवं सपुत्रस्य संवत्सरशतायुतं ।

१९९१

॥ पराशर उवाच ॥ प्रसाद्येह पुरा सर्वं मनसाचिन्तयं नृप । महातपा महातेजा महायोगी महायशः ।

वेदव्यासः श्रियावासो ब्रह्मण्यः करुणान्वितः । अथसावोषितः पुत्रो मम स्यादै महेश्वरात् ।

इति मत्वा हृदि मतं प्राह मां सुरसत्तमः । मयि सम्भावनायास्याः फलात्कृणो भविष्यति ।

सार्वर्णस्य मनोः सर्गे सप्तर्षिश्च भविष्यति । वेदानाञ्च स वै वक्ता कुरुवंशकरस्तथा ।

इतिहासस्य कर्त्ता च पुत्रस्ते जगतो हितः । भविष्यति महेश्वरस्य दयितः स महामुनिः ।

१९९०

अरजश्चामरश्चैव पराशर सुतस्तव । एवमुक्त्वा स भगवांस्तत्रैवान्तरधीयत ।

युधिष्ठिर महायोगी वीर्यवानक्षयोऽव्ययः ।

॥ माण्डव्य उवाच ॥ अचैरश्चैरशङ्कायां शूले भिन्नो ह्यहं तदा । तत्रस्थेन सुतो देवः प्राह मां वै महेश्वरः ।

मोक्षं प्राप्स्यमि शूलाच्च जोविष्यमि समार्वुदं । रुजा शूलकृता चैव न ते विप्र भविष्यति ।

आधिभिर्याधिभिश्चैव वर्जितस्त्वं भविष्यसि । पादाचतुर्थ्यात्सम्भूत आत्मा यस्मान्मुने तव ।

१९९१

त्वं भविष्यस्यनुपमो जन्म वै सफलं कुरु । तीर्थ्याभिषेकं सकलं तमविघ्नेन चाप्स्यसि ।

स्वर्गं चैवाक्षयं विप्र विदधामि तवोर्जितं । एवमुक्त्वा तु भगवान् बरेष्णे वृषवाहनः ।

महेश्वरो महाराज कृत्तिवासा महाद्युतिः । सगणो दैवतश्रेष्ठस्तत्रैवान्तरधीयत ।

॥ गालव उवाच ॥ निश्चामित्राभ्यनुज्ञातो ह्यहं पितरमागतः । अब्रवीन्मां ततो माता दुःखिता रुदती भृशं ।

कौशिकेनाभ्यनुज्ञातं पुत्रं वेदविभूषितं । न तात तरुणं दान्तं पिता त्वां पश्यतेऽनघ ।

१९९०

श्रुत्वा जनन्या वचनं निराशो गुरुदर्शने । नियतात्मा महादेवमपश्यं सोऽब्रवीच्च मां ।

पिता माता च ते त्वञ्च पुत्र मृत्युविवर्जिताः । भविष्यत विश चिप्रं द्रष्टाऽसि पितरं क्षये ।

अनुज्ञातो भगवता गृहं गत्वा युधिष्ठिर । अपश्यं पितरं तात दृष्टिं कृत्वा विनिःसृतं ।

उपस्पृश्य गृहीत्वैव कुशाञ्च शरणाकुरुन् । तान् विमृज्य च मां प्राह पिता सास्त्राविलेखणः ।

प्रणमन्तं परिष्वज्य मूर्ध्निपान्नाप पाण्डव । दिष्ट्या दृष्टोऽसि मे पुत्र कृतविद्य दहागतः ।

१९९१

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतान्यत्यहुतान्येव कर्माण्यथ महात्मनः । प्रोक्तानि मुनिभिः श्रुत्वा विस्मयामास पाण्डवः ।

ततः कृष्णोऽब्रवीदाक्यं पुनर्कथितमताम्बरः । युधिष्ठिरं धर्मनिधिं पुरुहूतमिवेश्वरः ।

॥ वासुदेव उवाच ॥ उपमन्युर्धम्यि प्राह तपन्निव दिवाकरः । अशुभैः पापकर्माणां ये नराः कलुषीकृताः ।

ईशानं न प्रपद्यन्ते तमोराजसदृत्तयः । ईश्वरं सम्प्रपद्यन्ते द्विजा भावितभावनाः ।